

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τ' Ἀπομνημονεύματα ταῦτα γράφω οὐχὶ ὥς ἔχων ἄξιόν τι λόγου δι' ἄλλους ν' ἀφηγηθῶ, ἀλλ' ὥς εὐρίσκων ἡδονὴν εἰς τὴν ἀνάκλησιν ταύτην τοῦ παρελθόντος βίου ἐν τῷ κατόπτρῳ τῆς μνήμης.

Πολλάκις ὁ ὁδοιπόρος ἀφ' οὗ ὥρας μακρὰς βαδίσῃ, ὄρη ἀναβῇ καὶ ἀνοδίας διέλθῃ, κάθηται, πρὶν ἀφίχθῃ εἰς τὸ τέρμα, κεκμηκὼς εἰς τοῦ κρημνοῦ τὸ χειῖλος, καὶ ἀναμετρᾷ διὰ τοῦ βλέμματος τὴν ὁδὸν ἣν οὐδέποτε αὐθις θέλει διαβῇ, τοὺς βράχους οὓς ἀνερρύχθη, τὰς ἀβύσσους αἵτινες ὑπὸ τοὺς πόδας του ἔχαινον, τὰς κοιλάδας εἰς ἃς ἀνεπαύθη, καὶ τὰς ἀκάνθας εἰς ἃς ἀφῆκε τοῦ χιτῶνός του ῥάκη.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ὁδοιπορίας μου ἔφθασα καὶ ἐγώ. Τὴν αὐγὴν, ὅτε ἀνήχθην, ζωῆς μοὶ προσέπνεεν αὔρα, τὸ πᾶν πέριξ μοὶ προσεμειδία, οἱ ἀστέρες ἐφαίνοντο λέγοντές μοι εἰς τὸν οὐρανόν, οἱ ῥύακες εἰς τὰς πεδιάδας, αἱ ἀηδόνες εἰς τοὺς θάλλοντας κλάδους, αἱ ἀγαπῶσαι καρδίαι περὶ ἐμέ, «ἀπόλαυε τῶν καλῶν τοῦ κόσμου· ἰδέ, διὰ σὲ ἐπλάσθη!» καὶ φαιδρὸς ἐρρύιπτόμην εἰς τὴν ἀνθόσπαρτον ὁδὸν μὴ ἐρωτῶν ποῦ φέρει, μὴ νομίζων ἐπάναγκες νὰ φέρῃ που.

Ἄλλα καθ' ὅσον προέβαινον, ἤρχισα ἐννοῶν ὅτι δὲν ἦσαν τὰ πάντα χαρὰ καὶ ἀπόλαυσις, καὶ ἀπήντων πολ-
λάκις καὶ τραχεῖς λίθους εἰς οὓς ὁ ποῦς μου προσέκο-
πτε, καὶ δύσβατα δι' ὧν μετ' ἀγῶνος διεπορευόμην, καὶ
διέκρινον μακράν, μακράν ὥς τι μέλαν σημεῖον εἰς τὸν
ὀρίζοντα, πρὸς ὃ μοὶ ἐφαίνετο ὅτι ἔτεινεν ἡ πορεία μου.
Τὸ αἷμά μου ὅμως ἔσφυζεν ἐν τῇ δραστηριότητι τῆς νεό-
τητος, καὶ ἡ φύσις ἔλαμπεν ἐμπρὸς μου ἐν κάλλει, τὰ
δὲ ποικίλα ὅσα ἡ φαντασία μοὶ διεκόσμη καὶ πρὸς ἧ ἡ
καρδία μου ἔπαλλεν, ἐπεπρόσθουν εἰς τὸ ζοφερόν ἐκεῖνο
σημεῖον καὶ μοὶ τὸ ἀπέκρυπτον. Εἰς ἑμαυτὸν δὲ πεποι-
θῶς ἐχώρουν ἀκατασχέτως ἐμπρὸς καὶ καθ' ὅσον προέ-
βαινον, ἡ ἐλπίς μοὶ ἤνοιγε πάντοτε ἄλλους καὶ ἄλλους
εὐρυτέρους ὀρίζοντας.

Ἄλλ' ἰδοὺ τέλος ἔφθασα εἰς σταθμὸν ἀφ' οὗ, κατὰ
τοὺς νόμους τῆς φύσεως, ἐμπρὸς ὀλίγον μοὶ μένει πλεόν,
τὰ παρόδια φαντάσματα διελύθησαν, καὶ τὸ τέως δυσδι-
άκριτον ἐκεῖνο σημεῖον, πρὸς ὃ αὐτομάτως ἐβάδιζον,
φαίνεται τούντε ὕθεν μόνον καθαρὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς
μου, καί, εὐρυνθέν, ἐμφαίνει τὸ χαῖνον βάραθρον πρὸς
ὃ σπεύδει καὶ εἰς ὃ καταβυθίζεται ἡ ζωὴ. Τὸ χεῖλος ἤδη
αὐτοῦ σφάλλομένῳ ποδὶ παρακολουθῶν, βέβαιος πλεόν
εἰμὶ ποῦ πορεύομαι, εἰ καὶ ἀγνοῶν πότε ὥριστα νὰ ἐμ-
πέσω, μετὰ τούτους οὓς ἡ καρδία μου ζητεῖ εἰς τὸ
βάθος αὐτοῦ καὶ ὧν ἔπρεπεν ἐγὼ νὰ πρηνηθῶ. Ἐν ὅσῳ
δὲ ἡ πρόνοια μοὶ χαρίζει ἔτι στιγμὰς ἐπιγείου ὑπάρξεως,
ὀρέγομαι καὶ ἐγώ, πρὸς τὰ ὀπίσω στραφεῖς, νὰ ἐπισκο-
πήσω αὖθις τὸν παρελθόντα μου βίον, πρῶτον μὲν ἵνα

λόγον αὐτοῦ δῶ εἰς τὴν ἑμαυτοῦ συνείδησιν, καὶ δεύ-
 τερον ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἡ πεῖρα τῶν ἐγκοσμίων καὶ τῶν
 ἀνθρωπίνων ἦν ἐξ ἀνάγκης συνεκομισάμην διὰ τῆς
 παρατεταμένης πορείας, χρησιμεύσει ἴσως ἀντ' ἐφοδίου,
 εὐχὴ εἰς ἐμέ, εἰς ὃν βραχὺ ἔτι τῆς ὁδοῦ μόνον μένει,
 εὐχὴ καὶ εἰς ἄλλους, εἰς οὓς τ' Ἀπομνημονεύματα ταῦτα
 πιθανῶς θέλουσι μείνει ἄγνωστα, ἀλλὰ κἄν εἰς τοὺς
 υἱούς μου καὶ τοὺς υἱούς αὐτῶν, οἷς ἄλλην κληρονο-
 μίαν δὲν ἔχω ν' ἀφῆσω πλὴν συμβουλῶν καὶ εὐχῶν, καὶ
 ὑπὲρ ὧν τὸ κυριώτερον ἐλπίζω καὶ εὐχομαι, νὰ ζήσωσιν
 ὡς ἄνδρες χρήστοι καὶ ὡς ἐνάρετοι πατριῶται.

